

Стан енергозбереження на підприємствах житлово-комунального господарства харківської області

Бесараб А.І., Головне управління житлово-комунального господарства та розвитку інфраструктури Харківської обласної державної адміністрації

З метою ефективного та економного використання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) Харківська обласна рада рішенням VII сесії XXIV скликання від 22 лютого 2003 року затвердила Комплексну програму енергозбереження Харківської області на 2003-2010 рр.

Для модернізації житлово-комунального господарства, згідно із затвердженою програмою енергозбереження на підприємствах житлово-комунального господарства області виконується певний обсяг робіт щодо впровадження новітніх енергозберігаючих технологій та енергозберігаючого обладнання. Це дало можливість за 2008 р. зекономити 11,67 млн. кВт. год. електричної енергії, 3,1 млн. м³ природного газу, 31,9 тис.Гкал. теплової енергії на загальну суму понад 10,6 млн. грн.

Основною проблемою галузі є використання застарілого та низькоефективного обладнання, експлуатація якого супроводжується високим рівнем споживання палива та електричної енергії.

У 2008 р. на модернізацію ЖКГ області було витрачено 155 млн. грн., у тому числі з державного бюджету надійшло 59,3 млн.грн.

На протязі останніх років в області проведена значна робота з модернізації і оптимізації систем теплопостачання населених пунктів. Це м. Первомайський, сел. Краснопавлівка Лозівського району, зараз виконується реконструкція системи теплопостачання у смт. Ківшарівка м. Куп'янськ, на черзі сел. Есхар, м. Лозова.

Завдяки завершенню у 2008 р. реконструкції системи теплопостачання м. Первомайський і введення до експлуатації 12 нових котелень, економія природного газу вже за 4 місяці склала 4,7 млн. м³, або 36%, а економія електроенергії 2,4 млн.кВт/год., що більше ніж 60%.

Завершена реконструкція системи теплопостачання сел. Краснопавлівка Лозівського району. За попередніми розрахунками економія природного газу від впровадження заходів складатиме 1,2 млн. м³/рік, електроенергії – 440 тис. кВт/год. на рік, що дорівнює 1 млн. грн./рік.

У 2008 р. комунальним підприємством «Харківські теплові мережі» здійснено монтаж трубопроводів з пінополіуретановою теплоізоляцією (22 км в однотрубному обчисленні) – це дасть можливість зекономити 12 тис.Гкал теплової енергії.

За рахунок встановлення підприємством частотно-регулюючих апаратів на електроприводах насосів очікується економія 3,4 млн. кВт/год. електроенергії.

У 2009 р. планується продовжити роботи щодо реконструкції системи теплопостачання в смт. Ківшарівка м. Куп'янська, де вже завершено будівництво першої черги квартальної котельні. Для завершення робіт і виведення з експлуатації заводської котельні потужністю понад 300МВт, на якій щомісяця в опалювальний сезон через мале навантаження (15%) використовується більше норми близько 1 млн. м³ природного газу, необхідно 16 млн. грн.

Планується здійснити заходи з погашення заводської котельні у м.Лозова, на що необхідно 60 млн. грн. Це дасть можливість протягом опалювального сезону економити 6 млн. м³ природного газу (20%) та 2,2 млн. кВт/год. електричної енергії (40%), зменшити втрати теплової енергії з 13 до 7%.

В області планується продовжити розпочаті заходи з модернізації подових та форкамерних пальників (необхідно провести модернізацію 330 одиниць, що потребує 5 млн. грн.). Їх впровадження дозволить зекономити за опалювальний період від 60 до 110 тис. м³ природного газу на кожному пальнику, тобто в цілому економія природного газу може скласти понад 23 млн. м³. Термін окупності – 2-3 місяці. Такі пальники вже працюють в м. Красноград, м. Куп'янськ, с. Шевченково, с. Савинці та ін.

З метою економії природного газу в області складено реєстр котелень загальною потужністю 18,6 Гкал/год., які можуть бути переведені на альтернативні види палива – пелети або брикети (пресовані відходи деревини або сільгоспвиробництва). Це дасть можливість зекономити орієнтовно 1,6 млн. м³ газу за рік.

Зношеність водопровідно-каналізаційних мереж в цілому по області складає понад 50%. Загальна довжина водорозподільчих мереж, які потребують повної заміни становить більше 1200 км, в т.ч. 688 км по м.Харків. Кількість аварійних ситуацій на мережах у 2008 р. становила понад 4 тис. Це сприяє додатковому споживанню енергоносіїв для постачання води споживачам.

У 2008 р. на модернізацію водопровідно-каналізаційного господарства області використано 39,8 млн.грн., у тому числі за рахунок субвенцій з державного бюджету – 4,38 млн.грн.

Виконана перекладка мереж водопостачання 43,97 км, у т. ч. за рахунок субвенції з державного бюджету 12,36 км. Капітально відремонтовано та перекладено мереж водовідведення – 18,48 км. Від-

ремонтовано 116 одиниць водопровідних та 161 одиниця каналізаційних насосних станцій.

Виконувалася реконструкція очисних споруд в смт Золочів, смт. Зачепилівка, с.Кочеток Чугуївського району, будуються очисні споруди за технологією “Біоплато” в смт. Близнюки, м. Зміїв, введено в експлуатацію першу чергу очисних споруд за технологією “Біоплато” в м. Богодухові. Здійснювалося будівництво артезвердловин в м. Барвінкове, збудована свердловина в с. Зарожне Чугуївського району.

На КП “ВТП “Вода” за рахунок заходів з регулювання роботи насосних агрегатів шляхом встановлення байпасних засувок зекономлено 1 млн. кВт/год. електроенергії.

На КПКГ “Харківкомуночиствод” внаслідок заміни насосних агрегатів на менш енергоємні типу “Флюгт” одержана економія електроенергії в обсязі 0,98 млн. кВт/год. Утеплення фасадів споруд адміністративного та технологічного призначення дозволило зекономити 8,3 тис. Гкал. теплової енергії.

За рахунок коштів державного, місцевого бюджетів та коштів підприємств було встановлено 471 одиниця будинкових приладів обліку, у тому числі холодної води – 196 одиниць.

В цілому на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства області за рахунок впровадження новітніх енергозберігаючих технологій досягнута економія 4,36 млн. кВт/год. електричної енергії, 11,7 тис. Гкал теплової енергії на загальну суму 2,41 млн.грн.

За висновками вчених втрати теплової енергії через огорожувальні конструкції багатоповерхових, і в першу чергу панельних будинків, складають до 35%, через вікна та двері – близько 55%, через покрівлю – до 10%.

За 2008 р. підприємствами житлово-комунального господарства вжито заходів з утеплення житлового фонду та економії електроенергії на суму понад 570 тис. грн.

При середній вартості робіт з утеплення зовнішніх стін будинку 100-120 грн за 1 м² та одного віконного блоку – 1500 грн., вартість утеплення одного під’їзду 5-поверхового будинку буде коштувати близько 140 тис. грн. або приблизно 140 грн. за 1м² житлової площі будинку. Загальна площа лише існуючих панельних будинків складає 12,9 млн. м², відповідно на утеплення цих будинків необхідно 1806 млн.грн. Це дасть можливість знизити до 50% втрат теплової енергії або знизити споживання природного газу на опалення житла протягом року на 200-250 млн. м³.

В тарифах на утримання житла відсутня складова на проведення капітального ремонту. Тому виконання вказаних заходів можливе:

- за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів;
- в разі передачі житлового фонду в приватну власність за рахунок приватного капіталу;
- за рахунок пільгових кредитів населенню.

Утеплення зовнішніх стін і покрівель будинків, заміна віконних блоків, ремонт внутрішньобудинкових інженерних мереж залишається першочерговими заходами, спрямованими на економію паливно-енергетичних ресурсів у житловому фонді.

Для вирішення цієї проблеми необхідно на державному рівні розробити відповідні нормативно-правові акти.

Впровадження енергозберігаючих заходів на підприємствах галузі залишається під неухильним контролем з боку Головного управління, органів місцевого самоврядування, керівників підприємств.